

Ιερό Γέλιο - Ένα ανορθολογικό και εκστατικό φαινόμενο στον Πεντηκοστιανικό χώρο

/ [Γνώμες](#)

Το φαινόμενο του λεγομένου «ιερού γέλιου» αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά και αμφιλεγόμενα φαινόμενα που συνδέονται με το αιρετικό Πεντηκοστιανό κίνημα του λεγομένου Τρίτου Κύματος, από τη δεκαετία του 1990 μέχρι σήμερα.

- *Του Πρωτοπρεσβύτερου Βασιλείου Γεωργόπουλου (Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ)*

Η εμφάνισή του εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των παραδόξων φαινομένων που σχετίζονται με τη λεγομένη «Ευλογία του Τορόντο» (TorontoBlessing), όπου τέτοιου είδους εκδηλώσεις έγιναν ιδιαίτερα διαδεδομένες. Το φαινόμενο αυτό προκάλεσε έντονες αντιδράσεις, τόσο εντός όσο και εκτός των Πεντηκοστιανικών κύκλων, καθώς εγείρει θεολογικά και ψυχολογικά ερωτήματα (S. Großmann, WehtderGeist, wowirwollen? Der „Toronto-Segen“ und der Weg der charismatischen Bewegung, 1995).

α) Περιγραφή του φαινομένου

Το «ιερό γέλιο» περιγράφεται ως μια ξαφνική και ανεξέλεγκτη έκρηξη γέλιου που εκδηλώνεται κατά τη διάρκεια λατρευτικών συναθροίσεων. Οι συμμετέχοντες βιώνουν παράδοξη κατάσταση, η οποία εκφράζεται μέσα από γέλιο που μπορεί να κυμαίνεται από ήπιο έως έντονα υστερικό. Συχνά, το φαινόμενο συνοδεύεται από σωματικές αντιδράσεις, όπως πτώση στο έδαφος, αδυναμία ελέγχου του σώματος ή και προσωρινή απουσία επαφής με το περιβάλλον.

Το «ιερό γέλιο» δεν εμφανίζεται ως μεμονωμένο γεγονός, αλλά εντάσσεται σε ένα σύνολο γνωρισμάτων που χαρακτηρίζουν το Τρίτο Κύμα και περιλαμβάνουν και άλλες ασυνήθιστες σωματικές εκδηλώσεις. Το κοινό στοιχείο αυτών των φαινομένων είναι ο εκστατικός τους χαρακτήρας, που συχνά υπερβαίνει τα όρια της λογικής. Από περιγραφική άποψη, το φαινόμενο παρουσιάζει χαρακτηριστικά μαζικής διέγερσης και εκστατικής συμπεριφοράς, καθώς οι συμμετέχοντες φαίνεται να απομακρύνονται από τις συνηθισμένες μορφές αυτοελέγχου και λογικής επεξεργασίας (R. Hempelmann, Umfallen, Zittern, Lachen, Ekstase..., EZW-Texte 173/2003).

β) Η ερμηνεία από τους οπαδούς του Τρίτου Κύματος

Οι οπαδοί του Τρίτου Κύματος ερμηνεύουν το «ιερό γέλιο» ως έκφραση άμεσης και υπερφυσικής ενέργειας του Αγίου Πνεύματος. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, ο Θεός δεν περιορίζεται από τις συμβατικές μορφές λατρείας ή από τις ανθρώπινες λογικές κατηγορίες. Αντιθέτως, μπορεί να ενεργεί με τρόπους που φαίνονται παράδοξοι ή ακόμη και σκανδαλώδεις. Στο πλαίσιο αυτό, το «ιερό γέλιο» θεωρείται ως έκχυση θεϊκής χαράς.

Οι υποστηρικτές του φαινομένου επικαλούνται επίσης βιβλικά χωρία για να θεμελιώσουν τη θέση τους. Αναφέρονται, για παράδειγμα, στη «χαρά την ανεκλάλητη» (Α΄ Πέτρ. 1,8), καθώς και στο γεγονός της Πεντηκοστής (Πράξ. 2,13), όπου οι μαθητές κατηγορήθηκαν ότι είναι μεθυσμένοι λόγω της

ασυνήθιστης συμπεριφοράς τους. Οι εκστατικές εκδηλώσεις, υποστηρίζουν, δεν είναι ξένες προς τη βιβλική παράδοση, αλλά αποτελούν ένδειξη της ενεργού παρουσίας του Θεού.

Επιπλέον, το Τρίτο Κύμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε «σημεία και θαύματα» ως αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής χριστιανικής ζωής. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, το «ιερό γέλιο» δεν αποτελεί περιθωριακή εκδήλωση, αλλά κεντρικό φαινόμενο ως «σημείο».

γ) Η κριτική από τους Κλασικούς Πεντηκοστιανούς

Οι Κλασικοί Πεντηκοστιανοί υποστηρίζουν ότι τέτοιες πρακτικές όχι μόνο στερούνται βιβλικής τεκμηρίωσης, αλλά και υπονομεύουν τη σοβαρότητα της λατρείας, μετατρέποντάς την σε θέαμα που απομακρύνει από τον κεντρικό σκοπό της χριστιανικής πίστης. Κατά την άποψή τους, η αποδοχή τέτοιων εκδηλώσεων ανοίγει τον δρόμο για αυθαιρεσίες και πρακτικές που δεν μπορούν να ελεγχθούν ούτε να αξιολογηθούν με βάση την Αγία Γραφή, θέτοντας σε κίνδυνο την πνευματική ακεραιότητα της κοινότητας.

Ένα από τα βασικά επιχειρήματα των επικριτών του είναι η επίκληση της αρχής της τάξεως στη λατρεία, όπως διατυπώνεται στην Α΄ προς Κορινθίους 14,40: «πάντα ευσχημόνως και κατά τάξιν γινέσθω». Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, οι εκδηλώσεις που χαρακτηρίζονται από απώλεια ελέγχου και αταξία δεν μπορούν να αποδοθούν στο Άγιο Πνεύμα, το οποίο θεωρείται πηγή ειρήνης και τάξεως.

Επιπλέον, οι Κλασικοί Πεντηκοστιανοί εκφράζουν ανησυχία για τον κίνδυνο πνευματικής πλάνης ή ψυχολογικής υποβολής. Από αυτή την οπτική, το «ιερό γέλιο» θεωρείται θεολογικά αβάσιμο και δυνητικά επικίνδυνο για ορθή πνευματική ζωή.

δ) Ορθόδοξη θεώρηση

Με βάση την ορθόδοξη πατερική παράδοση, είναι όχι απλώς εύλογο αλλά αναπόφευκτο να διαπιστωθεί ότι σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις —όπου κυριαρχεί η σωματική ακαταστασία και η ψυχολογική διέγερση— το Άγιο Πνεύμα δεν είναι παρόν. Οι Πατέρες της Εκκλησίας είναι απολύτως ξεκάθαροι: το Άγιο Πνεύμα δεν ενεργεί μέσα από θορυβώδεις εκδηλώσεις, ανεξέλεγκτες κινήσεις, υστερικές εκρήξεις ή καταστάσεις που καταργούν τη νηφαλιότητα και τη σωφροσύνη του ανθρώπου.

Η παρουσία και οι καρποί του Αγίου Πνεύματος (Γαλ. 5,22) δεν έχουν καμία σχέση με φαινόμενα που εκφράζουν μαζική εκστατική υποβολή ή αποτελούν εκδηλώσεις

δαιμονοπληξίας. Οι ιεροί Πατέρες, ως οι αυθεντικοί χειραγωγοί στην αληθινή κατά Χριστόν ζωή, τονίζουν ότι κάθε εκδήλωση που καταργεί την ελευθερία του ανθρώπου, που θολώνει τον νου, που διεγείρει τα πάθη ή που προκαλεί σύγχυση, δεν προέρχεται από τον Θεό.

Πηγή: pemptousia.gr